

درسنامه و نکات مهم مطالعات اجتماعی، هشتم

آسیا، پهناورترین قاره (فصل ۹)

ویژگی های انسانی و اقتصادی آسیا (درس ۱۸)

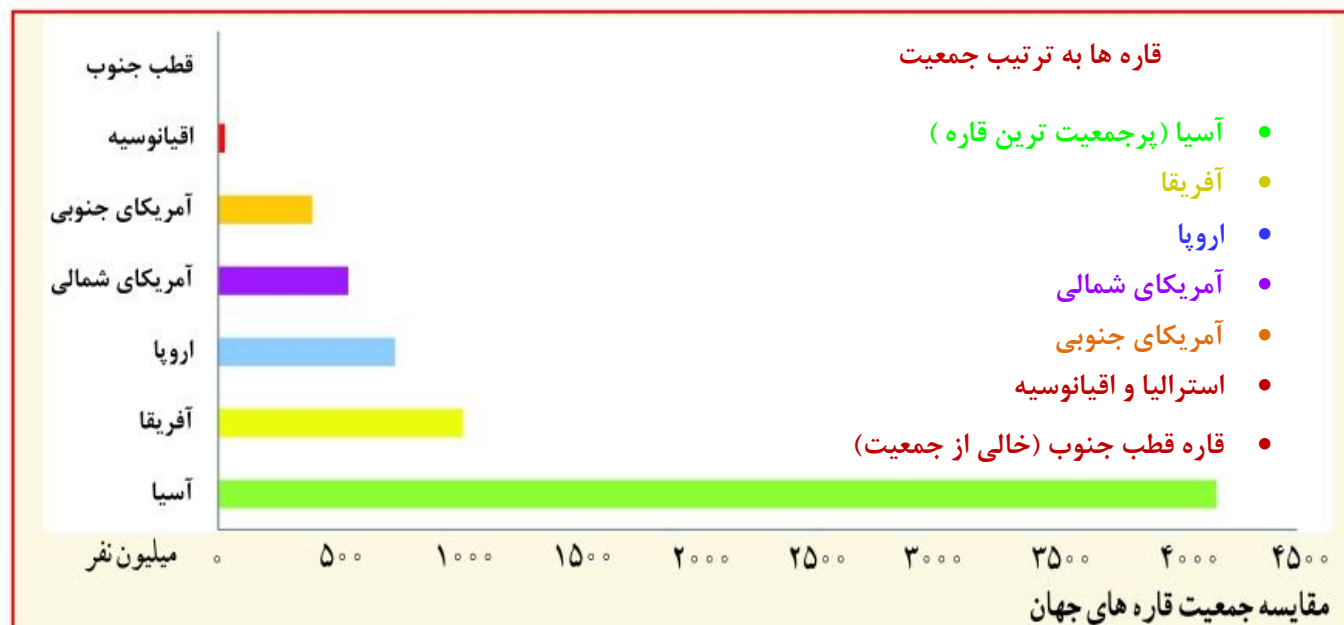
دیرینه صنوفی

فارس، جهرم

سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹

در آسیا، اقوام مختلفی با فرهنگ های متفاوت زندگی می کنند، دین، زبان، آداب و رسوم و سبک زندگی مردم در بخش های مختلف این قاره متفاوت است.

وسیع ترین و پرجمعیت ترین قاره کره زمین آسیاست.

۶۰٪ درصد جمعیت کره زمین در قاره آسیا زندگی می کنند.

جمعیت

کدام قسمت های آسیا کم جمعیت یا خالی از جمعیت است؟

- نواحی مرتفع چون فلات تبت و هیمالیا (به دلیل ارتفاع زیاد و سرمای شدید)
- بیابان های وسیع مانند ربع الخالی و بیابان گبی (به دلیل گرما و خشکی و وجود شن زار و باران بسیار کم)

در کدام قسمت آسیا جمعیت انبوه به طور متراکم زندگی می کنند؟

- ✚ جنوب و جنوب شرق آسیا (به دلیل بادها و باران موسمی، باران فراوان و آب کافی، وجود رودهای پرآب و جلگه های پهناور و حاصلخیز)

جزیره جاوه در کشور اندونزی
متراکم ترین منطقه کره زمین از
نظر جمعیت است.

این جزیره کوچک ۱۴۱ میلیون
نفر جمعیت دارد (به اندازه کشور
وسیع روسیه)

پرجمعیت ترین کشورهای
جهان
چین و هند

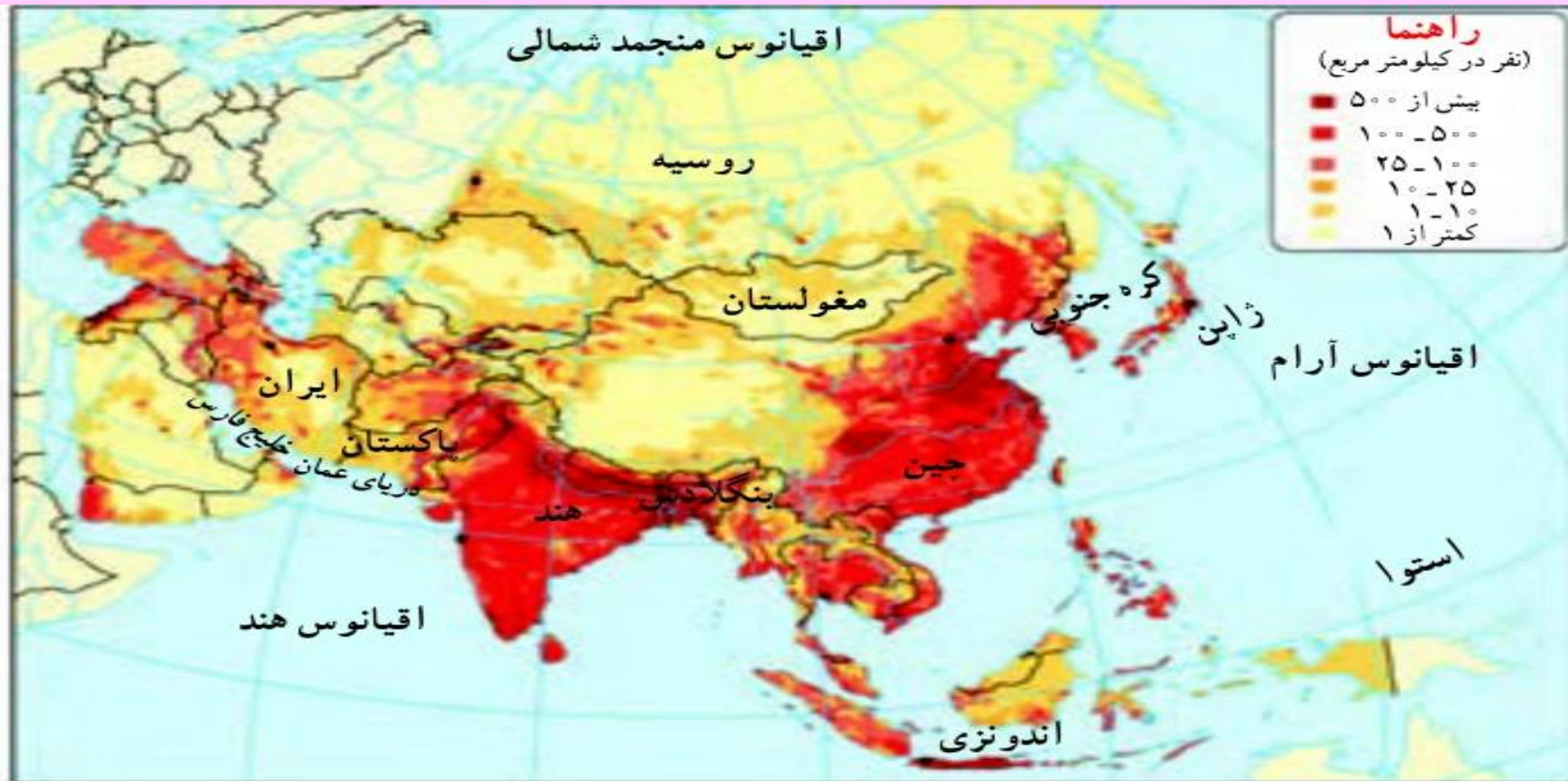
مجموعاً بیش از
۲/۵ میلیارد نفر جمعیت

این دو کشور تنها کشورهای
جهان هستند که بیش از یک
میلیارد نفر جمعیت دارند.

فعالیت

- ۱- نقشه پراکندگی جمعیت در آسیا را با نقشه ناهمواری‌ها و آب و هوا برهم منطبق و مقایسه کنید :
- الف) چرا در مشرق و جنوب شرقی آسیا تراکم جمعیت، زیاد است؟
جنوب و جنوب شرق آسیا (به دلیل بادهای باران موسمی باران فراوان و آب کافی، وجود رودهای پرآب و جلگه‌های پهناور و حاصلخیز)
- ب) کدام نواحی آسیا بسیار کم جمعیت یا خالی از جمعیت است؟ چرا؟
نواحی مرتفع چون فلات تبت و هیمالیا (به دلیل ارتفاع زیاد و سرمای شدید) و بیابان‌های وسیع مانند ربع الخالی و بیابان گبی (به دلیل گرما و خشکی و وجود شن زار و باران بسیار کم)

نژاد و زبان

○ نقشه پراکندگی نژادها و زبانها در آسیا

مردم آسیا به صدها زبان و لهجه حرف می زنند. مانند: چینی، ترکی، عربی،

هندی، اردو، مغولی و روسی و ...

زرد پوستان بیشتر در شرق و جنوب شرق آسیا زندگی می کنند. مثل کشورهای: چین، کره جنوبی و شمالی، ژاپن، اندونزی و فیلیپین و...

بیشتر جمعیت آسیا از نژاد زرد پوست هستند

در جنوب آسیا تیره های سیاه پوست و دورگه که حاصل ازدواج نژادهای مختلف است به وجود آمده اند.

عده زیادی نیز از نژاد سفید هستند

دین

آسیا مهد ادیان بزرگ جهان است.

سه دین بزرگ الهی

❖ اسلام

❖ مسیحیت

❖ یهود

علاوه بر آسیا در سایر قاره ها انتشار یافته است.

۶۰٪ درصد مسلمانان جهان حدود ۱/۸ میلیارد نفر

در آسیا زندگی می کنند.

○ نقشه پراکندگی ادیان در قاره آسیا

گرچه محل بعثت پیامبر اسلام و نقطه شروع دین اسلام، مکه بوده است ولی دین اسلام در همه کشورهای :

➤ آسیای غربی

➤ آسیای مرکزی

➤ مشرق و جنوب شرق آسیا

➤ و نقاط دیگر جهان

صفوی، دبیر مطالعات اجتماعی

گسترش یافته است.

به دلیل گسترش دین اسلام در بیشتر نقاط کره زمین می توان چشم اندازها و مناظری را که نشان دهنده فرهنگ و تمدن اسلامی است مشاهده کرد. در آسیا مساجد باشکوهی که از شاهکارهای معماری اسلامی است، ساخته شده است.

مسجد جامع زنجان ، ایران

مسجد زاهر مالزی

مسجدی در مالزی

مسجدی در اندونزی

هندوها رود گنگ را مقدس می شمارند و معتقدند در این رود، گناهاشان پاک و شسته می شود. هر ساله میلیون ها نفر هندی برای شست و شو در رود گنگ به این منطقه می آیند.

معبد بوداییان در تایلند که گردشگران از آن بازدید می کنند.

آیین های دیگر که در آسیا پیروان زیادی دارند :

- ۱- آیین بودا که خاستگاه اصلی آن، شمال هند است و در کشورهای شرق آسیا چون چین، ژاپن، کره و تایلند نیز انتشار یافته است.
- ۲- آیین برهمنی در شبه جزیره هند.
- [البته بیش از ۱۰ درصد جمعیت ۱/۳ میلیارد نفری هند، مسلمان هستند.]
- ۳- آیین دائو و کنفوسیوس، در چین و کشورهای شرق آسیا

این چند آیین، در قاره های دیگر کمتر نفوذ دارند.

اقتصاد قاره آسیا

کشت برنج به صورت پلکانی روی تپه

کشاورزی جایگاه مهمی در آسیا داد.

به طوری که بخش عمده ای از مردم آسیا به کار کشاورزی مشغولند.

مهم ترین محصول کشاورزی آسیا برنج است.

غذای اصلی مردم آسیا برنج است.

۹۰٪ درصد برنج جهان در آسیا تولید و در همین قاره هم مصرف می شود.

کشورهای قدرتمند آسیا در زمینه اقتصاد، صنعت و کشاورزی

ژاپن، چین، روسیه، مالزی

هند، کره جنوبی، ایران

پاکستان، اندونزی، تایوان

کشورهای گروه هشت: ۶۵ درصد اقتصاد

جهان را در دست دارند. «ژاپن، کانادا، روسیه،

آمریکا، ایتالیا و انگلستان، آلمان، فرانسه»

پیمان اقتصادی بریکس: پیمانی بین کشورهای

نوظهور اقتصادی «روسیه، چین، هند، برزیل

آفریقای جنوبی

یک قطار پیشرفته در ژاپن

ژاپن و روسیه عضو کشورهای گروه هشت هستند.

چین و هند عضو پیمان اقتصادی بریکس هستند.

چین

در دو دهه اخیر با برنامه ریزی های جدید و با توجه به توان داخلی :

- میزان تولید
  - و صادرات خود را افزایش داده است
  - از این راه درآمد اقتصادی و
  - وضع زندگی مردم خود را بهتر کرده است.
- امروزه انواع کالاهای تولید شده چین به کشورهای مختلف جهان صادر می شود.
چین از برترین قدرت های اقتصادی جهان به شمار می رود.

طراحی ، ساخت و پرتاب ماهواره در چین

ببرهای اقتصادی آسیا (لقب کشورهای)

❖ کره جنوبی ، تایوان

❖ هنگ کنگ (بخشی از چین امروزی) و سنگاپور

هدف اقتصادی این کشورها صادرات می باشد و از این راه درآمد بسیار زیادی کسب کرده اند.

مالزی نیز در دو دهه اخیر ، پیشرفت زیادی در صنعت داشته و درآمد خوبی از این راه کسب کرده است.

بندر شانگهای چین با بیش از ۲۳ میلیون نفر جمعیت

ژاپن

تحولات اقتصادی در آسیا مانند تمام نقاط جهان باعث مهاجرت روستاییان به شهر شده است و امروزه شهرهای با جمعیت بیش از ده میلیون نفر در آسیا بیشتر از سایر قاره ها است. این شهرها مراکز مهم تجارت و بازرگانی آسیا و جهان محسوب می شوند.

شهرهایی مانند توکیو در ژاپن، بمبئی در هند، و تهران پرجمعیت ترین شهرهای آسیا هستند.

جاذبه های گردشگری

در آسیا جاذبه های طبیعی و جاذبه های تاریخی و فرهنگی

بسیار زیادی برای گردشگری وجود دارد.

همه ساله تعدادی از کشورهای آسیایی از راه جذب گردشگران

از سراسر دنیا، درآمد خوبی به دست می آورند.

خیابانی در کوالالامپور، مالزی

تاج محل در هند

جزیره سنتوزا در نزدیکی سنگاپور

دیوار بزرگ چین

استفاده از اطلس

اطلس: کتابی است که مجموعه ای از نقشه ها در آن گردآوری شده است.

در برخی اطلس ها ، نمودارها و تصاویری نیز مشاهده می شود.

ما با استفاده از اطلس می توانیم اطلاعات بیشتر و دقیق تری در باره کشورها و نواحی

مختلف جهان به دست آوریم.

معمولا برای هر قاره یا کشور دو نوع نقشه در اطلس وجود دارد:

۱- نقشه های طبیعی

۲- نقشه سیاسی

در نقشه طبیعی رشته کوه ها ، فلات ها ، دریاها ، رودخانه ها و... نمایش داده شده است

و اطلاعات مربوط به کشورها بسیار کم است.

در نقشه سیاسی مرز کشورها ، ایالت ها و استان ها ، پایتخت ها و شهرهای مهم نمایش داده می شود.

موفق باشید، صفوی دبیر مطالعات اجتماعی